

Софийски Университет Св. Климент Охридски,

Физически факултет,

катедра Обща физика

Web: <http://genphys.phys.uni-sofia.bg/bg/index.php>

Доц. д-р Христо Илиев

кабинет: 5316

e-mail: h_iliev@phys.uni-sofia.bg

Примерен, изпитен вариант

Бележка: Изпитът се състои от 40 въпроса с четири възможни верни отговора, само един от които е правилен. Всеки верен въпрос носи 1 точка., всеки грешен носи 0 точки.

Резултати: 20 и повече – среден (3), 26 и повече – добър (4), 32 и повече мн. добър (5), 36 и повече – отличен (6). **Време:** Разполагате с 45 минути.

1. Кои лещи наричаме разсейвателни?

- A) Такива след които сноп успоредни лъчи се пресичат в една реална точка, наречена фокусно разстояние.
- B) Такива след които сноп успоредни лъчи не се пресичат.
- C) Такива след които сноп успоредни лъчи остават успоредни.
- D) Такива след които сноп успоредни лъчи остават успоредни, но променят посоката си.

2. От какво зависи ъгълът на който се отклонява светлината при преминаване през прозрачна прizма?

- A) Ъгъла на прizмата
- B) Дължината на вълната.
- C) Ъгъла на падане на първата повърхност.
- D) И трите A, B и C.

3. Какво наричаме дисперсия?

- A) Зависимостта на показателя на пречупване на веществата от дължината на вълната.
- B) Зависимостта на ъгъла на отклонение на светлината от константата на дифракционната решетка.
- C) Отклоняването на светлината от праволинейното и разпространение и проникването и в геометричната сянка на обектите.
- D) Смесването на вълни разпространяващи се в една и съща област от пространството

4. В какво се изразява групата явления наречени оптична активност?

- A) Промяна на състоянието на поляризация на светлината.
- B) Промяна на скоростта на разпространение на светлината.
- C) Промяна на показателя на пречупване на средата.
- D) Промяна на дължината на вълната на светлината.

5. На какво се дължи преустановяването на foto-тока, при обратно напрежение по-голямо от дадена критична стойност?

- A) Излъчените електрони се връщат обратно в материала.
- B) Отрицателната работа на електричните сили става равна на максималната кинетична енергия на електроните и те не могат да достигнат до положителният електрод.
- C) Положителната работа на електричните сили и кинетичната енергия на електроните е достатъчна за да пренесе всички излъчени електрони до положителният електрод.
- D) Отделителната работа е близка до нула.

6. Рентгенови лъчи първо са наблюдавани след като сноп от високо енергетични електрони е насочен към метална мишена. При този експеримент в спектъра ясно се отличават два максимума. От какво се определят те?

- A)От дебелината на мишната и енергията на електроните в снопа.
- B)От материала на мишната и енергията на електроните в снопа.
- C)От формата на мишната и материала на мишната.
- D)От отражателните способности на мишната.

7. Колко пъти ще се промени механичната енергия на летящо топче, ако скоростта му нарасне два пъти, а височината се запази?

- A)нула пъти.
- B)два пъти.
- C)три пъти.
- D)четири пъти.

8. Какво описва величината „амплитуда“ на едно хармонично трептене?

- A)Времето за едно пълно повторение.
- B)Броя повторения в секунда.
- C)Максималното отклонение на системата от равновесното положение.
- D)Пътя които изминава вълната за време един период.

9. Каква е връзката между величините честота f и период T на едно хармонично трептене?

- A) $f \cdot T = 0$
- B) $f \cdot T = V$
- C) $T = 1/f$
- D)Двете величини са независими

10. Възможно ли е една механична вълна да се разпространява във Вакуум?

- A)Да, механичните вълни за разлика от електромагнитните не се нуждаят от среда в която да се разпространяват.
- B)Да, механичните вълни са универсални и могат да се разпространяват и проникват навсякъде.
- C)И двета отговора А и В са правилни.
- D)Не, механичните вълни се нуждаят от среда в която да се разпространяват

11. Коя е основната мерна единица за Индуктивност?

- A)Тесла" T "
- B)Ват" W "
- C)Хенри" H "
- D)Ампер" A "

12. Каква е основната мерна единица за дължината на вълната?

- A)Секунда.
- B)Херц
- C)Метър .
- D)Квадратен метър.

13. При реална RLC верига в която протичат електромагнитни трептения, част от енергията се преобразува в топлина. Какъв е аналогичният механизъм на загуба на енергия при механичните трептения?

- A)Триенето с въздуха води до преобразуване на част от механичната енергия на системата в топлина.
- B)Енергията се излъчва като светлина.
- C)И двета отговора А и В са правилни.
- D)Нито едно от посочените. Механичните трептения не затихват и енергията при тях не се губи.

14. Ако в една електрическа верига състояща се от източник на ЕДН и съпротивление, протича максимална ток I_{max} , и в този момент прекъснем веригата. Каква ще е посоката на самоиндукционото ЕДН съответно ток протичащ през веригата.

- A) Същата като тази на източника.
- B) Точно обратната на тази на източника.
- C) Във веригата няма да се индуцира електродвижещо напрежение съответно ток.
- D) Индуцирането на електродвижещо напрежение е свързано с промяна на магнитният поток, което не се отнася за описаният случай.

15. Какъв е диапазона на чувствителност на човешкото око?

- A) 400nm – 800nm
- B) 200nm – 400 nm
- C) 100nm – 800 nm
- D) 800nm – 1100nm

16. Ако в една верига има включен източник на променливо напрежение и последователно на него кондензатор и крушка. Кога крушката ще свети по-силно?

- A) При по-ниска честота на променливото напрежение.
- B) При по-висока честота на променливото напрежение.
- C) Не зависи от честотата, а само от съпротивлението, R, на проводника от който е изработена индуктивността.
- D) Не зависи от честотата, силата на светене се определя само от напрежението на източника.

17. Какво представляват линейно поляризираните електромагнитни вълни?

- A) Вълни за които направлението на трептене се изменя по случаен принцип с времето.
- B) Вълни за които направлението на трептене се изменя линейно с времето.
- C) Вълни за които направлението на трептене не се изменя с времето.
- D) Нито едно от посочените, за линейно поляризириани вълни имат физически смисъл само ако са механични.

18. Коя величина в електрически трептящ кръг определя амплитудата на трептенията?

- A) Големината на индуктивността
- B) Напрежението на кондензатора
- C) Съпротивлението
- D) Трите посочени.

19. Кои параметри на електрическа верига се означават с буквите: R, L и C?

- A) Съпротивление, капацитет и индуктивност.
- B) Капацитет, съпротивление и индуктивност.
- C) Съпротивление, индуктивност и капацитет.
- D) Това не са параметри на електрическа верига.

20. Индуктивността L е мярка за какво?

- A) Качеството на една електрическа верига.
- B) Инертността на една електрическа верига.
- C) Големината на магнитната сила.
- D) Импеданса на една електрическа верига.

21. Коя е основната мерна единица за показател на пречупване?

- A) Метър "[m]"
- B) Секунда "[s]"
- C) Херц "[Hz]"
- D) Нито едно от посочените, той е безразмерна величина.

22. При кои оптични елементи фокусното разстояние се определя само от кривината на повърхността, не и от материала на средата от която е изграден?

- A) Огледала
- B) Лещи.
- C) И двете А и Б
- D) Нито едно от посочените.

23. От какво зависи ъгъла ,на който се отклонява светлината ,при преминаване през дифракционна решетка?

- A) Константата на решетката.
- B) Дължината на вълната.
- C) Порядъка на дифракция.
- D) И трите A, B и C.

24. Дължина на вълната е:

- A) разстоянието, което изминава вълната за време един период.
- B) разстоянието, което изминава вълната за време една секунда.
- C) времето, за което вълната изминава един метър.
- D) времето, за едно пълно повторение.

25. От какво зависи положението на максимумът в спектъра на излъчване на абсолютно черно тяло?

- A) От свойствата на средата в която светлината се разпространява.
- B) От температурата на тялото.
- C) От площта и формата на тялото.
- D) От показателя на пречупване тялото.

26. Сферичните вълни имат сферичен вълнов фронт и се генерират от:

- A) точкови източници.
- B) лазерни източници.
- C) нагрети тела.
- D) и трите A, B и C.

27 Всички нагрети тела излъчват електромагнитни вълни?

- A) Да.
- B) Не.
- C) Само когато температурата им е над 100 градуса по Целзий.
- D) Само при нула градуса по Келвин.

28. Какво показва показателят на пречупване?

- A) Колко по-голяма е скоростта на светлината в дадената среда в сравнение с тази във вакуум.
- B) Колко по-малка е скоростта на светлината в дадената среда в сравнение с тази във вакуум.
- C) Как се променя честотата на вълната.
- D) Как се променя поляризацията на вълната.

29. Законът на Снелиус свързва ъгълът на падане и:

- A) ъгълът на отражение.
- B) показателя на пречупване на въздуха.
- C) ъгълът на пречупване.
- D) поляризацията.

30. Пълно вътрешно отражение се наблюдава при преминаване на светлината от:

- A) оптически по-плътна към оптически по-рядка среда?
- B) при разпространение в еднородна среда на голямо разстояние?
- C) при разпространение в еднородна среда на малко разстояние?
- D) оптически по-рядка към оптически по-плътна среда?

31. Какво представлява явлението дифракция?

- A) Смесване на различни цветове.
- B) Отделяне на определен цвят от бялата светлина.
- C) Смесване на две електромагнитни вълни с различни честоти.
- D) Проникване на светлина в геометричната сянка на обектите.

32. Какво представлява явлението дисперсия?

- A) Зависимост на показателя на пречупване от дължината на вълната.
- B) Явление, при което се наблюдава пълно вътрешно отражение.
- C) Проникване на светлина в геометричната сянка на обекта.
- D) Отклонение на светлината от праволинейното й разпространение.

33. Отразената светлина винаги е частично поляризирана, освен при:

- A) ъгъл на Брюстер, при който светлината не е поляризирана.

- B) критичен ъгъл, при които светлината е с кръгова поляризация.
C) ъгъл на Брюстер, при който светлината е линейно поляризирана.
D) критичен ъгъл, при които светлината е елиптично поляризирана.

34. На коеявление се дължи синият цвят на небето през деня и пурпурното оцветяване при изгрев и залез?

- A) Селективно поглъщане на светлина от въздуха.
B) Разсейване на Ми, при което има слаба зависимост от дължината на вълната.
C) Разсейване на Релей, при което има силна зависимост от дължината на вълната.
D) Дисперсия на показателя на пречупване на въздуха.

35. Кои среди наричаме оптически по-редки?

- A) Такива, с по-голям показател на пречупване.
B) Такива, с по-малък показател на пречупване.
C) Такива, в които светлината се разсейва.
D) Такива, в които светлината променя спектъра си.

36. Каква ще бъде енергията на фотона на електромагнитна вълна с честота $f=2\text{ MHz}$? Константата на Планк е $6,6 \cdot 10^{-34}[\text{m}^2 \cdot \text{kg}/\text{s}]$.

- A) $3,3 \cdot 10^{-31}[\text{J}]$.
B) $13,2 \cdot 10^{-31}[\text{J}]$.
C) $4,6 \cdot 10^{-31}[\text{J}]$.
D) 0 [J].

37. Какво изразява Уравнението на Айнщайн за външния фотоефект($h \cdot v = E_k + A_e$)?

- A) Закон за запазване на импулса?
B) Закон за запазване на момента на импулса?
C) Закон за запазване на енергията?
D) Закон за нарастване на ентропията?

38. Кой ефект е потвърждение за вълновите свойства на частиците, предположени от Луи Дьо Бройл?

- A) Разлагане на бяла светлина от призма.
B) Дифракция на лазерна светлина от дифракционна решетка.
C) Дифракция на електрони и рентгенови лъчи от кристал.
D) Пречупване на светлината при преминаване.

39. За какво се използва дългото време на полуразпад на въглерод ^{14}C ?

- A) Ядрени реактори.
B) Определяне възрастта на отдавна изчезнали видове(датиране).
C) Ядрен синтез.
D) Нито едно от посочените.

40. Кое твърдение е вярно?

- A) Алфа частиците са хелиеви ядра с висока енергия.
B) Алфа частиците са електрони с висока енергия.
C) Гама лъчите са електрони с висока енергия.
D) Бета лъчите са фотони с висока енергия.

Отговори:

1 B	21 D
2 D	22 A
3 A	23 D
4 A	24 A
5 B	25 B
6 B	26 A
7 D	27 A
8 C	28 B
9 C	29 C
10 D	30 A
11 C	31 D
12 C	32 A
13 A	33 C
14 A	34 C
15 A	35 B
16 B	36 B
17 C	37 C
18 B	38 C
19 C	39 B
20 B	40 A